

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektron. znacznik czasu/
DD-I.055.6.2025.FS

OGŁOSZENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI WIELOKROTNEJ

Zgodnie z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2018 poz. 870), w związku z petycją wielokrotną w sprawie zmian systemowych w pieczy zastępczej oraz rozdzielania rodzin, uprzejmie informuję:

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokonało wnikliwej analizy sprawy, w szczególności w oparciu o wyniki postępowania kontrolnego przeprowadzonego przez Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w zakresie procedur przekazania dziecka do pieczy, jego zabezpieczenia oraz postępowania po śmierci dziecka i wsparcia rodziny zastępczej.

W oparciu o informacje zgromadzone w sprawie, w świetle art. 58 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (dalej: ustawa) oraz dostępnych dokumentów i okoliczności faktycznych należy uznać, że interwencja została przeprowadzona w ramach legalnych kompetencji, w sytuacji braku alternatywnej możliwości zabezpieczenia dzieci. Zastosowano rozwiązania możliwe do wykonania w danych warunkach, kierując się dobrem dzieci. Obecni na miejscu członkowie rodziny odmówili pracownikom Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie (dalej: WCPR) objęcia pieczy nad dziećmi. Również ojciec dziecka, z którym prowadzono rozmowę telefoniczną nie wyraził takiej gotowości.

W momencie interwencji nie było więc osób z rodziny, które mogłyby niezwłocznie i w sposób bezpieczny przejąć opiekę nad dziećmi zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zgodnie z ustawą piecza nad dzieckiem może być powierzona członkowi rodziny wyłącznie wtedy, gdy instytucje uzyskają uzasadnione przekonanie, że osoba ta zapewni dziecku właściwą opiekę i bezpieczeństwo, a także zgodzi się podjąć opieki nad dzieckiem. W tej sprawie warunki te nie zostały spełnione. Wobec odmowy zajęcia się dziećmi przez członków rodziny, dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Zgodnie z przepisami ustawy pracownicy WCPR weryfikowali możliwość przyjęcia rodzeństwa przez zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego. Z uwagi na brak dwóch miejsc w jednej rodzinie zastępczej, zostało wybrane rozwiązanie dostępne, wiążące się jednak z rozdzieleniem rodzeństwa, co nie było rozwiązaniem preferowanym, ale w kontekście dobra dzieci kluczowym – gwarantującym im opiekę.

W odniesieniu do możliwości przywrócenia matce opieki nad córką należy wskazać, że kwestia gotowości do przejęcia opieki nad dzieckiem nie może być rozpatrywana w oderwaniu od ustaleń organów, historii opiekuńczej i stanu psychofizycznego dziecka. Z dokumentacji wynika, że starsze dziecko wykazywało podczas pobytu w pieczy zastępczej szereg objawów świadczących o poważnych zaniedbaniach opiekuńczych oraz zaburzeniach rozwojowych. Zachowania te występowały wcześniej, w środowisku domowym i nie wzbudzały niepokoju u rodziny, w tym u rodziców dziecka. Charakter zdiagnozowanych dysfunkcji przemawiał za tym, że dziecko znajdując się wcześniej pod opieką matki mogło przez dłuższy czas funkcjonować w warunkach niezaspokajających jego potrzeb.

W tym kontekście, decyzja sądu o zleceniu badania więzi emocjonalnej między dzieckiem a matką była nie tylko uzasadniona, ale wręcz konieczna. Zgodnie z zasadą dobra dziecka sąd nie może bez sprawdzenia jakości relacji, poziomu zaufania i reakcji emocjonalnych przywrócić kontaktu dziecka z osobą, która została go pozbawiona.

Samo formalne zakończenie lub przerwanie kary pozbawienia wolności nie przywraca automatycznie pełnej zdolności do wykonywania funkcji rodzicielskich przez matkę – musi być poprzedzone rzetelną oceną sytuacji dziecka. W tym celu przeprowadzane jest badanie więzi, które służy minimalizacji ryzyka wtórnej traumy dziecka. Uznanie tego badania za zbędne byłoby równoznaczne z pominięciem sygnałów ostrzegawczych dotyczących rozwoju psychofizycznego dziecka i relacji rodzinnych.

Warunkiem zabezpieczenia dobra dzieci jest zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w pieczy zastępczej. Dlatego resort prowadzi działania w celu wdrożenia reformy, która koncentruje się na rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, oraz na szczególnym wzmocnieniu rozwiązań dotyczących pieczy zastępczej spokrewnionej. Planowana nowelizacja zakłada m.in. wsparcie rodzin zastępczych spokrewnionych poprzez podwyższenie wysokości świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka oraz wzmocnienie mechanizmów wsparcia rodzin

spokrewnionych przez gminy. Projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw uzyskał 22 grudnia 2025 r. wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów (UD354). W najbliższym czasie zostaną przeprowadzone konsultacje społeczne tej nowelizacji, po których zostanie ona skierowana do Parlamentu.

Reasumując, należy podkreślić, że instytucje publiczne – w tym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, Policja oraz sąd – działały w warunkach trudnych, dynamicznych, i przede wszystkim na podstawie obowiązujących przepisów prawa oraz w oparciu o ocenę sytuacji dzieci. Analiza sprawy prowadzi do konkluzji, że postępowanie organów w sprawie było prowadzone prawidłowo i w sprawie brak jest przesłanek które uzasadniałyby twierdzenie, że tragedia śmierci dziecka była wynikiem ich zaniechań lub niewłaściwych działań.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/